

ลูกตาและ ต้อกระจก

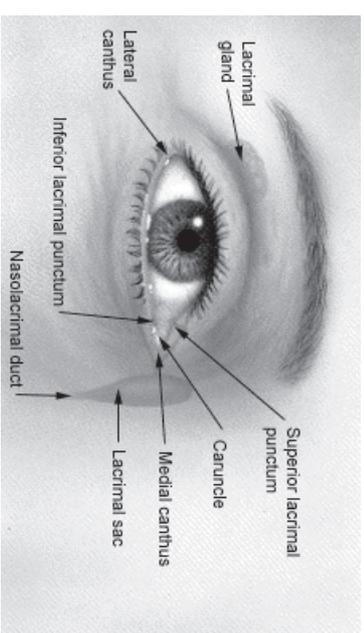
ห่อน้ำตาอุดตันแต่กำเนิด พบได้ประมาณ 15% ของเด็กเกิดใหม่ เด็กจะมีน้ำตาไหลหรือเป็นขี้ตาในตาข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้ง 2 ตา ตรวจโดยการกดเบาๆ บริเวณหัวตาข้างนอก จะมีของเหลวเหนียวออกเป็นหนองออกมาทางรูน้ำตาบริเวณใกล้หัวตา สามารถรักษาให้หายได้โดยง่าย ด้วยการสอดก๊องน้ำตาบริเวณหัวตา แต่ถ้าวัดพบวิธีหรือไม่ได้วัดรักษาตั้งแต่เล็ก อาจต้องผ่าตัดทางเยื่อหุ้มตาและ คมเยื่อตา เพื่อแยกก้อนน้ำตา รักษาปัญหาลูกตาและ ดังนั้นถ้าไม่ยากให้ลูกต้องถูกรับเกี่ยวกับขี้ตากระแจะหรือต้องดมยาผสมแยงก้อนน้ำตา ต้องตั้งใจรักษาด้วยวิธีการที่ถูกต้อง

เด็กที่มีน้ำตาคลอข้างเดียวหรือทั้งสองข้างแต่เกิดอาจเป็นได้จากท่อหน้าตาอุดตันตั้งแต่เกิด ข้อหินตั้งแต่เกิด กระจากตาตำหรือเยื่อตาขาวมีสิ่งแปลกปลอมติดอยู่ หรือมีการระคายเคืองจากสารเคมี เด็กปกติมักจะเริ่มมีการสร้างน้ำตาเมื่ออายุประมาณ 3 สัปดาห์ไปแล้ว ดังนั้นแม่เด็กจะสัมผัสท่อหน้าตาอุดตัน เด็กก็มักจะเริ่มมีปัญหาหน้าตาไหลเมื่ออายุประมาณ 3 สัปดาห์ไปแล้วเช่นกัน จะขอกล่าวในรายละเอียดของแต่ละโรคที่เป็นสาเหตุลูกตาและตั้งต่อไปนี้

1) ท่อน้ำตาอุดตันแต่กำเนิด พบได้ประมาณ 15% ของเด็กเกิดใหม่ เกิดจากการอุดตันของท่อน้ำตา (ตำแหน่งอุดตัน อยู่ในบริเวณใกล้ปลายเปิดในจมูก) มักเริ่มมีอาการเมื่ออายุ > 3 สัปดาห์ เนื่องจากเริ่มมีการสร้างน้ำตา เด็กจะมีอาการตาและหรือหน้าตาไหลหรือเป็นขี้ตาตลอดเวลา หรือเป็นๆ หายๆ โดยเด็กจะไม่ร้องงอแงหรือหันหน้าตาไปหลหรือเป็นขี้ตาตลอดเวลา หรือเป็นๆ หายๆ เป็นสัปดาห์แต่มีอาการเริ่มขี้ตาจากการเป็นโรคตาแดง การตรวจทำโดยการกดเบาๆ บริเวณหัวตา ข้างจมูก จะสัมผัสของเหลวเหนียวอาจเป็นหนองออกมาทางรูหน้าตาบริเวณใกล้หัวตา ภาวะนี้มักหายเองภายในอายุ 6 เดือน - 1 ปี แต่ยังคงอาจมีอาการในช่วงที่เด็กเป็นหวัด ดังนั้นแม่เด็กที่หายจากปัญหาท่อน้ำตาอุดตันแล้ว ยังควรตรวจหัวตาต่อ และหลีกเลี่ยงการเป็นหวัด ซึ่งจะช่วยให้อาการกลับมาเป็นอีก

รูปตาขวาแสดงปลายท่อน้ำตา (nasolacrimal duct) ที่อุดตันในจมูก (จาก www.cerebromente.org.br)

ข้อสอบเนโบริกส์การดูแลรักษา

อายุ < 1 ขวบ : แนะนำนำหลอดหัวตาโดยการนวดคลึงบริเวณหัวตา แล้วไล่ลงมาถึงด้านข้างจมูก (Greigler maneuver) วันละหลายๆ ครั้ง (เช่นวันละ 4 รอบ รอบละ 20 ครั้ง) และพิจารณาให้ยาปฏิชีวนะ เช่น Tobrex® eyedrop หยอดตาวันละ 1-4 ครั้ง เพื่อป้องกันการติดเชื้อแทรกซ้อน (ซึ่งมีขี้ตามาก ตาหรือหยอดวันละ 4 ครั้ง ส่วนช่วงแม่ขี้ตาอาจให้หยอดวันละครั้งก่อนนอน)

รูปการนวดหัวตา เพื่อรักษาท่อน้ำตาอุดตันแต่กำเนิด

การมองเห็นความลึกลับมาก เพราะเยื่อหุ้มตาเป็นเพียงการป้องกันชั้นตา แต่ต้อง
 ระวังให้เด็กอย่างสม่ำเสมอ เวลาที่เด็กมักชอบให้หลอดคือขณะกินนมหรือนอน
 หลับ จะทำให้การมองเห็นประสิทธิภาพดีขึ้น

อายุ > 1 ขวบ : แนะนำพญากับแพทย์ เมื่ออายุมากกว่า 1 ขวบ และ
 หมดหัวตาแล้วไม่หาย อาจต้องทำการดมยาลบเพื่อแยงพ่นตา (probing)
 ให้พ่นน้ำตาหาเยื่อตา

2) เยื่อตาอักเสบ หรือโรคตาแดง อาจเป็นได้บ่อยในเด็กเล็ก เพราะ
 ภูมิคุ้มกันยังไม่แข็งแรง ถ้าเด็กหรือคนเลี้ยงใช้มือที่ไม่สะอาดถูตาเด็ก อาจ
 ทำให้มีตาแดง มีน้ำตาและขี้ตาสีเขียวเหลืองได้ แต่เด็กมักร้องแง เพราะ
 เคืองตา ต่างจากการมีขี้ตาจากท่อน้ำตาอุดตัน ซึ่งเยื่อตาขาวมักไม่แดง
 และเด็กไม่แฉงมากกว่าปกติ การรักษามักเป็นโรคตาแดง ควรพาไปพบ
 แพทย์เพื่อรับยาปฏิชีวนะมาหยอดตา

3) โรคต้อหินแต่กำเนิด จะมีลักษณะที่ลูกคือตาข้างที่เป็นจะมี
 หัวตาใหญ่ ตาลูกสีแดง และเด็กบ๊อบตา นอกจากนั้นเนื้องอกบางชนิดเป็นมาก จะ
 มีกระจกตาดำข้างที่เป็นใหญ่กว่าปกติและอาจเป็นฝ้าขาวร่วมด้วย ต้องรีบพา
 ไปพบจักษุแพทย์เพื่อรับการรักษาแต่เนิ่นๆ การรักษามักประกอบด้วยการใช้ยา
 และการใช้ยาหยอดตาลดความดันตา

4) กระจกตาดำหรือเยื่อตาขาวสีส้มถึงแดงเข้าตา ทำให้ระคาย-
 เคืองตา ถ้าสงสัยมีสิ่งแปลกปลอมในตาเด็ก ต้องพบแพทย์เพื่อทำการรักษา
 โดยเอาสิ่งแปลกปลอมออก และให้ยาหยอดตาตามแต่ลักษณะของอาการ

